

КАМПУС 4
ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ
СТУДИСКА ПРОГРАМА

ЕВРОПСКО ПРАВО И ЕВРОПСКИ ИНТЕГРАЦИИ
Трет циклус на тригодишни студии
180 ЕКТС
(2023/2024)

1. Структура на студиската програма согласно правилникот за организирање на докторски студии на единицата, број на предвидени предмети и стекнати кредити, како и број на кредити стекнати со изработката на докторскиот труд

СТРУКТУРА НА СТУДИСКА ПРОГРАМА ЗА ТРЕТ ЦИКЛУС НА СТУДИИ – ДОКТОРСКИ
СТУДИИ НА ПРАВНИТЕ НАУКИ ОД ОБЛАСТ ЕВРОПСКО ПРАВО И ЕВРОПСКИ ИНТЕГРАЦИИ

Табела 4.1. Распоред на предмети/активности по семестри и години на студии

СТРУКТУРАТА НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА ЗА ДОКТОРСКИ СТУДИИ					
семестар	Реден број или код	Назив на предмет/активност	Број на ЕКТС кредити		Припадност на предмет/активност согласно ЗВО
			Задолжителни предмети/активности	Изборни предмети	
ПРВ семестар	4PF300122	Методологија на научно истражувачката работа	10 ЕКТС		ч. 136, ст.18, т.4 предавања и друг вид на комуникациски активности
	4PF340122	Институционален и правен поредок на Европската Унија	10 ЕКТС		ч. 136, ст.18, т.4 предавања и друг вид на комуникациски активности
	табела 4.2	Изборен факултетски предмет од табела 4.2.		5 ЕКТС	ч. 136, ст.18, т.1 организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви
	табела 4.2	Изборен факултетски предмет од табела 4.2.		5 ЕКТС	ч. 136, ст.18, т.1 организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви
ВКУПНО: 30 ЕКТС					
ВТОР	4PF341122	Право на внатрешен пазар на Европската Унија	10 ЕКТС		ч. 136, ст.18, т.4 предавања и друг вид на комуникациски активности

семестар	4PF340822	Интеграциски процеси на Европската Унија	10 ЕКТС		ч. 136, ст.18, т.4 предавања и друг вид на комуникациски активности
	табела 4.2	Изборен факултетски предмет од табела 4.2.		5 ЕКТС	ч. 136, ст.18, т.1 организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви
	4PF341222	Докторски семинар	5 ЕКТС		ч. 136, ст.18, т.1 организирана академска обука, што содржи напредни и стручни курсеви
ВКУПНО: 30 ЕКТС					
ТРЕТ семестар	4PF341322	Подготовка, изработка и презентација на независен истражувачки проект	25 ЕКТС		ч. 136, ст.18, т.2 независен истражувачки проект под менторство (докторски проект)
	4PF342122	Учество во образовен процес	5 ЕКТС		ч. 136, ст.18, т.4 предавање и друг вид комуникациски активности
ВКУПНО: 30 ЕКТС					
ЧЕТВРТИ семестар	4PF341422	Подготовка и поднесување на пријава за тема на докторски труд и истражување	10 ЕКТС		ч. 136, ст.18, т.6 изработка на докторски труд врз основа на докторскиот проект
	4PF341522	Учество на меѓународни собири во врска со докторскиот труд, што се потврдува со сертификати за учество	5 ЕКТС		ч. 136, ст.18, т.5 учество на меѓународни собири во врска со докторскиот труд, што се потврдува со најмалку еден сертификат за учество
	4PF341622	Објавувањето на труд во референтна научна публикација	5 ЕКТС		ч. 136, ст.13 ВО установа нема да дозволи одбрана на докторски труд на кандидат кој пред одбраната на докторскиот труд нема објавено два труда во референтна научна публикација ч. 136, ст.18, т.5

					објавување во референтни научни публикации и активно учество на меѓународни собири во врска со докторскиот труд
	4PF341722	Меѓународна мобилност најмалку еднеделен престој	10 ЕКТС		ч. 136, ст.18, т.3 меѓународна мобилност, најмалку еднеделен престој
ВКУПНО: 30 ЕКТС					
ПЕТТИ семестар	4PF341822	Учество на меѓународни собири во врска со докторскиот труд, што се потврдува со сертификати за учество	5 ЕКТС		ч. 136, ст.18, т.5 учество на меѓународни собири во врска со докторскиот труд, што се потврдува со најмалку еден сертификат за учество
	4PF341922	Објавување на труд во референтна научна публикација	5 ЕКТС		ч. 136, ст.13 Во установа нема да дозволи одбрана на докторски труд на кандидат кој пред одбраната на докторскиот труд нема објавено два труда во референтна научна публикација ч. 136, ст.18, т.5 објавување во референтни научни публикации и активно учество на меѓународни собири во врска со докторскиот труд
	4PF342222	Изработка на докторски труд	20 ЕКТС		ч. 136, ст.18, т.6 изработка на докторски труд врз основа на докторскиот проект
ВКУПНО: 30 ЕКТС					
ШЕСТИ семестар	4PF342322	Изработка на докторски труд	20 ЕКТС		ч. 136, ст.18, т.6 изработка на докторски труд врз основа на докторскиот проект
	4PF342022	Јавна одбрана на докторски труд врз	10 ЕКТС		ч. 136, ст.18, т.6 јавна одбрана на

		основа на докторскиот проект			докторски труд врз основа на докторскиот проект
ВКУПНО: 30 ЕКТС					

Табела 4.2. Изборни наставни предмети на студиската програма

Реден број	Код	Назив на предметот	Семестар	ЕКТС	Научна област на која му припаѓа изборниот предмет
1.	4PF350122	Меѓународно јавно право	1	5	Меѓународно јавно право
2.	4PF351022	Меѓународно еколошко право	1	5	Меѓународно јавно право
3.	4PF341022	Граѓанско процесно право на Европската Унија	1	5	Граѓанско право
4.	4PF340222	Европски систем на заштита на човековите права	1	5	Меѓународно јавно право/Право на Европска Унија
5.	4PF340422	Надворешна, безбедносна и одбранбена политика на Европската Унија	1	5	Право на Европска Унија/Меѓународни политички организации
6.	4PF350222	Право на меѓународните организации	1	5	Меѓународни политички организации
7.	4PF310522	Право на интелектуална сопственост	1	5	Граѓанско право
8.	4PF330822	Транснационален организиран криминал и корупција	1	5	Казнено право
9.	4PF350322	Политики на одржлив развој	1	5	Политички науки
10.	4PF340522	Европско семејно право	1	5	Граѓанско право
11.	4PF321522	Европско банкарско право и финансиски услуги	2	5	Финансово право
12.	4PF330622	Меѓународно казнено право	2	5	Казнено право
13.	4PF340522	Европско трудово право и социјален дијалог во Европската Унија	2	5	Деловно право / Политички систем
14.	4PF340722	Европската Унија во меѓународните односи	2	5	Право на Европска Унија/Меѓународни политички организации
15.	4PF340322	Простор на слобода, безбедност и правда	2	5	Право на Европска Унија

2. Предметни програми

Ред. Број 1:

Прилог бр.3	Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	Методологија на научно- истражувачка работа

2.	Код	4PF300122			
3.	Студиска програма	Политички науки- Политички системи, Европско право и европски интеграции, Казнено право, Меѓународно право и меѓународни односи			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Катедра за правни и правно-политички науки			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет			
6.	Академска година / семестар	Прва / I	7.	Број на ЕКТС кредити	10
8.	Наставник	Проф. д-р Јован Ананиев, Проф. д-р Страшко Стојановски			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите и усвојување на основни знаења по предметот Методологија на научно- истражувачката работа. Оспособување на студентите за научно- истражувачка работа преку продлабочено запознавање со основните методи и техники на истражување во Општествените науки.				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Методологија на општествени истражувања - Квалитативен пристап - Набљудување - Интервју - Анализа на документи - Проучување на случај - Квантитативен пристап - Анкета - Обработка на податоци и статистички техники - Истражувачки дизајн или Скица - Анализа на податоци од квалитативен и квантитативен пристап - Изготвување на истражувачки извештај 				
12.	Методи на учење: Предавања, Вежби, Колоквиуми, Семинарска работа, Консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	10 ЕКТС x 30 = 300			
14.	Распределба на расположивото време	4*15+4*15+3*15+45+90 =270			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава. 15 недели x 4 часа = 45 часа	60	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. 15 недели x 4 часа = 45 часа	60	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	45	
		16.2.	Самостојни задачи	45	

		16.3.	Домашно учење - задачи	90
17.	Начин на оценување			
17.1.	Тестови			/
17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)			30 поени
17.3.	Активност и учество			70 поени
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) F
			од 51 до 60 бода	6 (шест) E
			од 61 до 70 бода	7 (седум) D
			од 71 до 80 бода	8 (осум) C
			од 81 до 90 бода	9 (девет) B
			од 91 до 100 бода	10 (десет) A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и/или Англиски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	В. Лоренс Њуман	Општествено истражувачки методи	Просветно дело	2009
	2.	Џенет Батолф Џонсон Х. Т. Рејнолдс Џејсон Д. Мајкоф	Истражувачки методи на политичката наука	Академски печат	2009
	3.	Jean-Frédéric Morin, Christian Olsson, and Ece Özlem Atikcan (ed.)	Research Methods in the Social Sciences: An A-Z of key concepts	Oxford University Press	2021
22.2.	Ред. број				
	1.	Peter Cane and Herbert Kritzer	The Oxford Handbook of Empirical Legal Research	Oxford University Press	2010
	2.	Dawn Watkins and Mandy Burton (ed)	Research Methods for Law	Routledge	2013
	3.	Janet M. Box-Steffensmeier, Henry E. Brady, and David Collier	The Oxford Handbook of Political Methodology	Oxford University Press	2009
	4.	H. Russel Bernard	Research Methods in Anthropology, Qualitative and Quantitative Approaches, Fourth Edition	Altamira Press	2006
	5.				

Ред. Број 2:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Институционален и правен поредок на Европската Унија			
2.	Код	4PF350822			
3.	Студиска програма	Правни студии област Европско право и европски интеграции			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Катедра за меѓународни односи и европско право			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година /	1 година/ 1	7.	Број на ЕКТС	10

	семестар	семестар	кредити	
8.	Наставник	Вонреден професор Ана Никодиновска Крстевска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Европската унија претставува специфична наднационална меѓународна организација којашто поседува повеќеслоен хибриден систем на владеење којшто ги обединува под заедничка капа земјите од Европа, формирајќи еден нов специфичен sui generis правен систем. Овој систем претставува еден нов вид на супранационално регионално право, кое, земјите членки се обврзуваат да го почитуваат и кон кои земјите од регионот се streмаат да се приклучат. Во таа насока, програмата, овозможува продлабочување во проблематиките поврзани со Европската унија, со цел полесно разбирање на институционалната поставеност на Европската унија, правото на Европската унија и нејзиниот правен поредок, но и поделбата на надлежности и начинот на создавање и водење на разните политики во рамките на Европската унија.</p>			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Историски развој на Европската Унија и основачки договори 2. Теории за европска интеграција на Европската Унија 3. Институционална структура на Европска Унија: Европска комисија, Европски парламент и Совет на министри 4. Институционална поставеност на Европска Унија; Европски совет, Суд на правдата на Европската унија и други тела и институции 5. Фундаменти на правниот поредок на Европската унија 6. Формални и неформални процеси на донесување на одлуки во Европската Унија 7. Креирање на политики во Европската Унија 8. Политики од ексклузивна надлежност на Европската Унија 9. Политики од поделена надлежност на Европската Унија 10. Координативни политики на Европската Унија 11. Човекови права во Европската Унија и почитување на меѓународното право 12. Европска Унија и македонскиот систем: пристап, процес, правец, резултати 			
12.	Методи на учење: предавања, теоретски и практични вежби, консултации; изработка на самостојна семинарска работа; домашно учење; подготвителна настава за испити и консултации.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	10 ЕКТС x 30 часа = 300 часа		
14.	Распределба на расположивото време	$4*15+4*15+3*15+45+90 = 270$		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	60
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	60
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	45
		16.2.	Самостојни задачи	45

		16.3.	Домашно учење - задачи	90	
17.	Начин на оценување				
17.1.	Тестови			/	
17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			30	
17.3.	Активност и учество			70	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% активно учество на наставата		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски и/или англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Камбовски Владо, Каракамишева-Јовановска Тања и Ефремова Вероника	Право на Европската унија – Од Париз до Лисабон –	Винсент графика, Скопје
		2.	Георгиевски Сашо	Вовед во право на Европската Унија	Правен факултет, УКИМ – Скопје
		3.	Никодиновска Крстевска Ана	Институции на Европска унија – скрипта и практикум	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип
		4.	Никодиновска Крстевска Ана, Тушевска Гавриловиќ Борка и Кошевска Олга (уредници)	Европска унија: право и политики	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
	5.	Пертрек Жак	Право на институциите на Европската унија	Арс Ламина, Скопје	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач

	1.	Neugent Neil	The Government and politics of the European Union, 7 th edition	Palgrave Macmillan, London	2010
	2.	Kaczarowska Alina	Europea Union Law	Routledge, London	2013
	3.	Tina Freyburg Sandra Lavenex Frank Schimmelfennig Tatiana Skripka Anne Wetzel	Democracy promotion by functional cooperation: The European Union and Its Neighbourhood	Palgrave Macmillan, London	2015

Ред. Број 3:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Меѓународно јавно право				
2.	Код	4PF350122				
3.	Студиска програма	Докторски студии на правни науки од област Европско право и европски интеграции				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет				
6.	Академска година / семестар	1 година / 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5	
8.	Наставник	Вон.Проф.д-р Дејан Маролов				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е по длабинско запознавање со поимите и институтите на меѓународното право, кои ќе им помогнат на студентите да го разберат и совладаат целиот коплициран корпус на правни правила и норми кои ги регулираат меѓусебните односи на субјектите во меѓународната заедница. Подетално овој предмет ги запознава студентите со природата на меѓународниот ситем како и правата и обврските на субјектите во меѓународната заедница, понатаму ги дава базите на правилно толкување и примена на правото кое владее меѓу нив, ги опишува разните институционалните механизми воспоставени од меѓународните субјекти, како и ги содржи и опишува начините за решавање на меѓународни спорови и конфликти. Критички осврт со конкретни студии на случај за анализа на (не)функционалноста на меѓународното јавно право ќе бидат дел од овој предмет.					
11.	Содржина на предметната програма: 1. Зачетокот на меѓународно јавно право низ историјата. 2. Поим и извори на меѓународното право. 3. Државата и меѓународните организации како субјект на меѓународното право.					

	4. Индивидуална и други субјекти на меѓународното право. 5. Меѓународно договорно право. 6. Дипломатско и конзуларно право. 7. Меѓународно-правен статус на меѓународните реки и езера; меѓународно право на морето; други области во меѓународното право. 8. Мирно решавање на меѓународни спорови. 9. Меѓународно воено право. 10. Меѓународно право за животна средина. 11. Меѓународното право во 21от век.			
12.	Методи на учење: Методи на учење: предавања, теоретски и практични вежби, консултации; изработка на самостојна семинарска работа; домашно учење; подготвителна настава за испити и консултации.			
13.	Вкупен расположлив фонд на време	5 ЕКТС X 30 часа = 150 часа		
14.	Распределба на расположливото време	30+30+30+15+45		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	15
		16.3.	Домашно учење	45
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	/	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	30 бодови	
	17.3.	Активност и учество	70 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% активно учество на наставата		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и/или англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација		

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Malcolm, D. E.,	<i>International Law, fourth edition</i>	Oxford University Press	2014
	2.	Hernández G.I. ,	<i>International Law</i>	Oxford University Press	2019
	3.	/	<i>Селектирани материјали од различни извори (Маролов, Д.)</i>	/	2022
	Дополнителна литература				
	Бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Маролов Д.,	<i>Меѓународно јавно право</i>	УГД, Штип	2020
	2.	Bianchi, A.,	<i>International Law Theories: An Inquiry into Different Ways of Thinking</i>	Oxford Scholarship Online:	2017
	3.	Ортаковски, В., Миленковска М.,	<i>Меѓународно јавно право</i>	Факултет за безбедност, Скопје	2014
	4.	Малколм, Н. Шо.,	<i>Меѓународно право, VI издание</i>	Просветно дело, Скопје	2009
	5.	Brownlie, I.,	<i>Principles of Public International Law, seventh edition</i>	Oxford University Press	1998

Ред. Број 4:

Прилог бр.3		Предметна програма од третиот циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Меѓународно еколошко право
2.	Код	4PF351022
3.	Студиска програма	Трет циклус правни студии
4.	Организатор на студиската програма	Универзитет Гоце Делчев – Штип, Правен факултет, Катедра по меѓународни односи и европско право

	(единица, односно институт, катедра, оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година / семестар	1 година / 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Вон. проф. д-р Билјана Тодорова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Целта на предметот е да ги запознае студентите со главните теми на меѓународното еколошко право и изучување на фундаменталните принципи. Процесот на донесување, главните актери, постапката за спроведување и усогласеност на изворите на меѓународното еколошкото право. Како течат преговорите за мултилатерални договори за животна средина, засновани на тековните правни предизвици содржани во меѓународните акти за животна средина. Крајната цел на предметот е да им овозможи на студентите да ја проучат и критички да пристапат кон секторската меѓународна заштита на животната средина.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Опфат на меѓународното еколошко право – Развој на меѓународно еколошко право – Извори на меѓународното еколошко право – Принципи на меѓународното еколошко право – Глобални актери со важност за меѓународното еколошко право – Меѓународна заштита на видовите и екосистемите – Меѓународна заштита на загрозени видови – Заштита на морињата и редукација на риболов – Меѓународна правна рамка за климатски промени и осиромашување на озонот – Генетски модифицирани организми; Храна и земјоделство; Извоз на токсични хемикалии – Војна и животната средина – Нуклеарни материјали и нуклеарни несреќи – Меѓународна заштита на шумите – Меѓународна заштита на подземни и површински води – Трговија со опасен отпад (електронски отпад, бродоломи, загадување од пластика) 				
12.	<p>Методи на учење: Реализацијата на наставата ќе опфаќа употреба на современа техника на предавања (интерактивни предавања, анализа на случаи, вежби и презентации и гости).</p>				

13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ЕКТС X 30 часа = 150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+15+45			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	15	
		16.3.	Домашно учење - задачи	40	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 поени		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	10 поени		
	17.3.	Активност и учество	20 поени		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% активно учество во наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и/или англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Pierre-Marie Dupuy, Jorge E. Viñuales	International Environmental Law Second Edition	Cambridge University Press	2018

		2.	Philippe Sands, Jacqueline Peel, Ruth MacKenzie	Principles of International Environmental Law Fourth Edition	Cambridge University Press	2018
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Агата Вен Ланг	Право на животна средина	Ars Lamina	2018
2.	Elizabeth Fisher	Environmental Law: A Very Short Introduction	Oxford University Press	2011		
3.						

Ред.број: 5

Прилог бр.3		Предметна програма од третиот циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Граѓанско процесно право на ЕУ				
2.	Код	4PF341022				
3.	Студиска програма	докторски студии од полето на правните науки од област Европско право и европски интеграции				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет при УГД, Катедра по меѓународни односи и европско право				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус				
6.	Академска година / семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5	
8.	Наставник	Вонреден професор Милица Шутова				
9.	Предуслови за запишување на предметот	/				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Подетално проучување и анализа на основните институти на граѓанското процесно право на ЕУ, градење на систем на научно истражувачка работа која во себе опфаќа споредбен пристап, критички став, како и способност за сопствено размислување и анализирање на методот на граѓанско правната заштита во зејите членки на ЕУ, теоретска и практична анализа која ќе им овозможи на студентите да се запознаат со соодветни решенија на важни правни системи.					
11.	Содржина на предметната програма:					

	<ul style="list-style-type: none"> - Поим и структура на Граѓанското процесно право во ЕУ - Извори на граѓанско процесно право на ЕУ - Правна природа на Бриселската конвенција - Надлежност - Литиспенденцијата и меѓусебно поврзаните барања - Привремените мерки - Признавањето и извршувањето на одлуките во рамките на ЕУ - Постапките пред Европскиот суд на правда и влијанието на Бриселската конвенција на националното право и трети држави 			
12.	Методи на учење: предавања, теоретски и практични вежби, консултации; изработка на самостојна семинарска работа; домашно учење; консултации			
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+15+45=150		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	15
		16.3.	Домашно учење - задачи	45
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	/	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект презентација: писмена и усна)	30 поени	
	17.3.	Активност и учество	70 поени	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и анкета на студенти		
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	В.Ракиќ Вединелиќ, Г. Кнежевиќ	Граѓанско процесно право Европске уније	Правен факултет, Универзитет во Белград	1998
	2.	Јакшиќ, А.,	Меѓународно граѓанско процесно право	Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu	2016
	3.				
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Boris Ljubanović, Tunjica Petrašević, Paula Poretti, Igor Vuletić, Mirela Župan	Procesno – pravni aspekti prava EU (Pravo EU u граѓанском процесном праву-Paula Poretti)	Pravni fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku	2016
	2.	Р. Фуцик, А. Клаузер, Б. Клојбер	Граѓанско- процесно право на Австрија и на Европската унија	Арс Ламина, Скопје	2013
	3.	Маја Stanivuković,	„Граѓанско- процесно право Европске уније“,	Pravni život, Novi Sad	1999
	4.	Маја Stanivuković,	Nadležnost sudova u ugovornim sporovima sa inostranim elementom u pravu evropske unije	Zbornik radova sa savetovanja Aktuelna pitanja savremenog zakonodavstva, održanog od 5. do 9. juna 2000. godine, u Budvi, Crna Gora, Beograd, 2000	2000
5.	V.Čolović, Beograd	Saradnja sudova i drugih organa u граѓанским stvarima u pravu Evropske Unije, Beograd		2009	

		6.	Горан Нациќ	Судска надлежност во граѓанските и трговските спорови во правото на Европската унија		2010
		7.	Biavati, Paolo, Rasia, Carlo	Civil Procedure in the European Union	Kluwer Law International	2011

Ред. Број 6:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Европски систем на заштита на човековите права			
2.	Код	4PF340222			
3.	Студиска програма	Правни студии област Европско право и европски интеграции			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Катедра за меѓународни односи и европско право			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година / семестар	1 година/ 1 семестар		Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Проф. д-р Јован Ананиев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				
	<ul style="list-style-type: none"> - добивање на основни сознанија за карактеристиките на човековите права во Европскиот правен систем - добивање на знаења за развојот на човековите права во Европскиот правен систем - фундаменталните правни документи за човековите права во Европскиот правен систем со посебен акцент на Европската конвенција за човекови права и Повелбата за фундаментални права на Европската унија - добивање на знаења за препознавање на повредите на човековите права - добивање на знаења за начините за заштита на човековите права во Европскиот правен систем со посебен акцент на Советот на Европа и Европската унија 				
11.	Содржина на предметната програма:				
	<ul style="list-style-type: none"> - филозофски пристап кон човековите права во Европскиот правен систем - карактеристики на човековите права во Европскиот правен систем - посебни човекови права предвидени во Европската конвенција за човекови права и Повелбата за фундаментални права на Европската унија - облици и сфери на повреда на човековите права во Европскиот правен систем 				

	<ul style="list-style-type: none"> - инструменти за заштита на човековите права во Европскиот правен систем - институции за заштита во Европскиот правен систем со посебен акцент на Европскиот суд за човекови права и Судот на правдата на Европска унија 				
12.	Методи на учење: интерактивна настава, теоретски и практични вежби, консултации, домашно учење и студии на случај				
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+15+45=150			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	15	
		16.3.	Домашно учење - задачи	45	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	/		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	30 бодови		
	17.3.	Активност и учество	70 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности т.е. 42 бодови од двата колоквиуми, семинарската, редовноста на предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски, англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
1.	В. Бенедек	Разбирање на човековите права, Прирачник за едукација од областа на човековите права	Европскиот центар за обука и истражување на човековите права и демократијата	2006	
2.	Љ. Фрчковски	Меѓународно право за правата на човекот	Табернакул	2003	

	3.	Ј. Ананиев, Н. Габер Дамјановска, М. Лазарова Трајковска, Б. Арифи, Ж. Попоска, С. Чубриќ	Човекови права	ОБСЕ	2018
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		Збирка на пресуди на Европскиот суд за човекови права и решенија на Врховниот суд на Рпублика Македонија	Министерство за правда	2009
	2.	Ј. Ананиев, Х. Сакс	Меѓународна и национална рамка на човековите права во Македонија	Универзитет во Виена, УНДП	2006

Ред. Број 7:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Надворешна, безбедносна и одбранбена политика на Европската Унија			
2.	Код	4PF340422			
3.	Студиска програма	Правни студии област меѓународно право и меѓународни односи			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Катедра за меѓународни односи и европско право			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет			
6.	Академска година / семестар	1 година/1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Вонреден професор д-р Ана Никодиновска Крстевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е студентите да се запознаат со надворешната, безбедносна и одбранбена политика на Европската унија. Во рамките на предметот студентите ќе имаат можност да ја изучуваат од една страна, надворешната и безбедносна политика на Европската Унија низ призмата на процесот на креирање на политики				

	<p>и донесување на одлуки од областа, како и низ призмата на дејствувањето на различните институции, но и на различните начините на соработка и интеграција помеѓу земјите членки во овој домен. Сето ова ќе биде истражено и преку инструментите и праксите на Европската Унија засновани на Договорот од Лисабон, коишто Унијата ги спроведува во однос на трети земји и меѓународни организации. Од друга страна, вниманието ќе биде посветено и на одбранбената политика на Европската Унија, со што ќе се изучуваат зачетоците на Европската политичка соработка и одбранбена соработка, формите на соработка помеѓу земјите членки, развојот на воените способности на Унијата, инструментите на мека и тврда сила на Унијата, воените и цивилните мисии на Европската Унија во светот, како и односот помеѓу Европската Унијата и другите меѓународни организации како што се ООН и НАТО.</p>			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теориска и концептуална рамка за надворешната политика на Европската унија 2. Историја и еволуција на надворешната политика на Европската Унија 3. Структура на системот на надворешна политика на Европската унија: носители на надворешна политика на Европската унија 4. Начин и процедури на креирање на политики и донесување на одлуки од областа на надворешната политика на Европската унија. 5. Категории на надворешна политика на Европската унија: Трговска политика, Надворешни односи од областа на развојот, Заедничка надворешна и безбедносна политика, Заедничка безбедносна и одбранбена политика, Политика за проширување и Политика за соседство. 6. Инструменти на надворешна политика на Европската унија. 7. Историски развој на безбедносната и одбранбена политика на Европската Унија 8. Форми на соработка во безбедносната и одбранбена политика на Европската Унија и на земјите членки во ЕУ 9. Цивилни и воени мисии на Европската Унија (1 дел) 10. Цивилни и воени мисии на Европската Унија (2 дел) 11. Европски интереси, европска интеграција и трансатлантски односи (НАТО) 12. Европската Унија и Организацијата на Обединетите Нации 			
12.	<p>Методи на учење: предавања, теоретски и практични вежби, консултации; изработка на самостојна семинарска работа; домашно учење; подготвителна настава за испити и консултации.</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ЕКТС X 30 часа = 150 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+15+45		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	15

		16.3.	Домашно учење - задачи	45	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		/	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		30	
	17.3.	Активност и учество		70	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% активно учество на наставата		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски и/или англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Никодиновска Крстевска Ана	Надворешна и безбедносна политика на Европската унија, скрипта и практикум	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
		2.	Јосифовиќ Ивица	Безбедносна и одбранбена политика на Европската унија	2-ри Август, Штип
		3.	ГЕОРГИЕВА, Лидија	Заедничка безбедносна и одбранбена политика на Европската унија	Филозофски факултет, УКИМ – Скопје
		4.	ХИЛ, Кристофер и СМИТ, Мајкл	Меѓународните односи и Европската унија	Арс Ламина
		Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Keukeleire Stephan and Delreux Tom	The Foreign Policy of the European Union	Palgrave Macmillan, London
		2.	Bart Van Vooren and Ramses A. Wessel	EU external relations law : text, cases and materials	Cambridge University Press

			Howorth Jolyon and John T.S. Keeler	Defending Europe: EU, NATO and the quest for European Autonomy	Plagrove Macmillan, London	2003
--	--	--	--	---	----------------------------------	------

Ред. Број 8:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Право на меѓународните организации			
2.	Код	4PF350222			
3.	Студиска програма	Докторски студии на правни науки од област Европско право и европски интеграции			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен Факултет, Катедра за меѓународни односи и европско право			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар	1 година/1 семестар		Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Дејан Маролов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на оваа предметна програма е подетално запознавање со современиот начини на меѓународно комуницирање и постигнување на заеднички цели меѓу државите од меѓународната заедница, што се остварува и се одвива преку меѓународните организации. Истовремено ќе бидат опфатени и историските моменти и прилики при формирањето на конкретни меѓународни организации и како тие влијаеле на формирањето на нивните цели но и на начините на функционирање и одлучување. Подетално ќе се изучуваат структурните поставености, надлежностите, функционирањето и целите на глобалните меѓународни организации, како што се Организацијата на Обединетите нации и нејзините специјализирани агенции, како и ќе имаат можност да ги изучуваат и регионалните организации како што се Европската унија, Советот на Европа, НАТО, ОБСЕ, ОЕЦД и сл. Критички осврт кон (не)успешноста на остварување на јавно промовираните цели ќе биде составен дел од програмата.				
11.	Содржина на предметната програма: Зачетоци на меѓународните организации низ историската перспектива. Поим за меѓународни организации (структура, надлежности и функционирање). Теоретска поделба и видови на меѓународните организации. Организација на Обединетите нации. Специјализирани агенции на ООН. Светска трговска организација. Европска унија. Евроазиска унија. Совет на Европа. НАТО. ОБСЕ. Светска здравствена организација.				
12.	Методи на учење: предавања, теоретски и практични вежби, консултации; изработка на самостојна семинарска работа; домашно учење; подготвителна настава за испити и консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ЕКТС X 30 часа = 150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+15+45			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30		
		16.2.	Самостојни задачи	15		
		16.3.	Домашно учење - задачи	45		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		/		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови		
	17.3.	Активност и учество		70 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% активно учество на наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик Англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација			
Литература						
22.	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Alexandra Harrington	<i>International Organizations and the Law</i>	Routledge	2018
		2.	Џејмс П. Мулдон, Џоан Ф. Ејвиел, Ричард Реитано и Ерл Саливан	<i>Новата динамика на мултиратерализмот</i>	Арс Ламина	2012
		3.	Patrick Weller and Xu Yi-Chong	<i>The Politics of International Organizations Views from insiders</i>	Routledge	2017

		4.	Мацушита Мицуо, Шонбаум Томас Ц., Мавроидис Петрос Ц.	<i>Светска трговска организација: право, практика и политика</i>	Просветно дело, Скопје	2009	
		5.	/	<i>Селектирани материјали од различни извори (Маролов, Д.)</i>	/	2022	
		Дополнителна литература					
	22.2.	Ред. број	Автор		Наслов	Издавач	Година
		1.	Bennett, A. L. R. and Oliver, J. K.		<i>International organizations.</i>	Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.	2002
		2.	Jan Klabbers		<i>An Introduction to International Institutional Law</i>	Cambridge University Press	2012
		3.	Lucile Maertens and Marieke Louis		<i>Why International Organizations Hate Politics Depoliticizing the World</i>	Routledge	2021

Ред. Број 9:

Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии					
1.	Наслов на наставниот предмет		Политики на одржлив развој			
2.	Код		4PF350322			
3.	Студиска програма		Европско право и европска интеграција			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Универзитет „Гоце Делчев“, Штип Правен факултет, Меѓународни односи и европско право			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Трет			
6.	Академска година / семестар		Прва година/Прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник		Доцент д-р Јорданка Галева			
9.	Предуслови за запишување на предметот		нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):					

	<p>Преку изучувањето на овој предмет студентите ќе се запознаат со основните теории за развојот; политиките за развој; и со различните фактори кои влијаат на развојот. Посебен осврт во изучувањето на развојот ќе биде даден на одредени фактори, кои не се економски, а се од витално значење за развојот на државите. Преку изучувањето на овој предмет, студентите ќе се стекнат со теоретски знаења, со актуелните политики за развојот општо и конкретно за одржливиот развој, како и со способност да го интерпретираат развојот на државите преку различни индикатори и фактори.</p>			
11.	<p>Содржина на предметната програма: Предметот Политики на одржлив развој има за цел да овозможи продлабочено изучување на развојот земајќи во предвид повеќе индикатори како што се: бројност на населението, човекови и малцински права и слободи, пристап до чиста вода, енергетски ресурси, вооружување итн. Сите овие индикатори ќе бидат изучувани од аспект колку придонесуваат до одржлив развој на државите и на глобално ниво. Во таа насока: населението ќе биде изучувано од аспект на неговата бројност и трендот миграција; човековите права и слободи преку теоријата на Амартија Сен; малцинските права во насока на тоа колку мултикултурализмот придонесува кон развојот на едно општество, со посебен осврт на теоријата за етноразвој на Ставенхаген и Хетне; водата и енергетските ресурси ќе бидат проучени од аспект на основни потреби на денешницата (пример со Израелците и Палестинците); вооружувањето како инструмент на развој на моќ на државата.</p> <p>Поделба на содржината по тематски единици:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дефинирање и еволуција на концептот одржлив развој; 2. Теории за одржлив развој; 3. Меѓународни конференции и акти за одржлив развој; 4. Политики на одржлив развој ; 5. Економски фактори и социјални фактори за мерење на развојот; 6. Населението како фактор за развој и феноменот миграција; 7. Човековите права и слободи (теоријата на Амартија Сен); 8. Етноразвој (видувањата на Ставенхаген и Хетне); 9. Придонес на малцинските права и мултикултурализмот за развојот на општеството; 10. Водата и енергетските ресурси како фактори за развој; 11. Вооружувањето како индикатор за развој (за моќта на државите); 12. Политики и стратегии за одржлив развој во Република Македонија. 			
12.	Методи на учење: интерактивни предавања и презентации			
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+15+45 = 150 часа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	15
		16.3.	Домашно учење	45
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	/	

	17.2.	Проектна задача/ проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			70 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за стекнување			60% активно учество на наставата		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик и англиски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Маргарита М. Матлиевска	Одржлив развој нова глобална парадигма	Маргарита М. Матлиевска	2011
		2.	Michele A. Paludi	Human Development in multicultural context	Pearson Education Inc	2002
		3.	Katie Willis	Theories and practice of development	Routledge	2011 2nd edition
		4.	Anuradha Kumar	Human rights and sustainable development	Sarup&Sons	2006
		5.	Amartya Sen	Development as freedom	Anchor Books	2000
		6.	Rodolfo Stavenhagen	The ethnic question, conflicts, Development and Human rights	The United Nation University	1990
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ден Сенор, Сол Сингер	Нација во подем, приказна за економското чудо на Израел	Арс Ламина	2011
		2.	Raymond Apthorpe and Andras Krahl, (edited by)	Development studies: critique and renewal	Leiden: E J Brill	1986
		3.	Руперт Ходер	Развојна географија	Просветно дело	2009

		4.	Државен завод за статистика на РМ	Цели за одржлив развој 2019	Државен завод за статистика	2019
		5.	Симона Огненовска; Алека Папа	Суштествена вклученост на граѓанските организации во „целите за одржлив развој,, на ОН. Дали земјите од Западен Балкан заостануваат	МЦМС	2017
		6.	Ronald Inglehart; Christina Welzel	Modernization, cultural change and democracy. The human development sequence	Cambridge	2007
		7.	Peter Uvin	Human rights and development	Kimarian press	2004
		8.	Џон Бејлис, Стив Смит, Патриша Овенс	Глобализацијата на светската политика, вовед во меѓународните односи	Табернакул	2009

Ред. Број 10:

Прилог бр.3		Предметна програма од третиот циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Право на интелектуална сопственост			
2.	Код	4PF310522			
3.	Студиска програма	докторски студии од полето на правните науки од областа на граѓанското право			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет Гоце Делчев во Штип, Правен факултет, Катедра за граѓанско право			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5

8.	Наставник	Вонреден професор Марија Амповска и вонреден професор Милица Шутова		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Продлабочено изучување на одбрани теми од областа интелектуална сопственост преку: - теоретска и практична анализа која ќе овозможи препознавање на институтите и примена на знаењата за нивно применување - поставување на истражувачки проблем, негово евалуирање, проучивање и аргументирање со користење на релевантна методологија и почитување на етичките стандарди на научно-истражувачката работа			
11.	Содржина на предметната програма: - Вовед во право на интелектуална сопственост - Договори во рамките на право на интелектуална сопственост - Авторско право, сродни права - Ограничување, траење и остварување на правата од интелектуална сопственост - Патентно право - Право на знаци на разликување - Трговска марка vis a vis добро познати трговски марки - Право на индустриски дизајн - Ознака на потеклото на производот и географска ознака - Домен имиња - Топографија на интегрални кола - Правото на интелектуална сопственост и информатичката технологија - Надомест на штета при повреда на права од интелектуална сопственост - Правна заштита на правата од интелектуална сопственост			
12.	Методи на учење: предавања, теоретски и практични вежби, консултации; изработка на самостојна семинарска работа; домашно учење; подготвителна настава за испити и колоквиуми: консултации			
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+15+45		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	15
		16.3.	Домашно учење - задачи	45

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	/			
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	30 поени			
17.3.	Активност и учество	70 поени				
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и анкета на студенти				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	
		Година				
		1.	Јадранка Дабовиќ- Анастасовска, и Валентин Пепељугоски	Право на интелектуална сопственост	Академик	2012
		2.	Марија Амповска	Отштетно право	Универзитет Гоце Делчев во Штип	2020
		3.	Јадранка Дабовиќ- Анастасовска, и Валентин Пепељугоски	Авторско право	Правен факултет „Јустинијан Први” Скопје	2015
4.	Milica Sutova and Ksenija Vlaškovic	Legal protection of the trademark rights in the license agreement	Fifth international scientific conference "Social change in the global world", University „Goce Delchev”-Shtip	2018		
5.	Božin Vlašković, and Milica Sutova	Употреба индивидуалних и колективних жигова за обележување производа и услуга према Уредби бр.207/2009	XIV Мајско саветовање „Савремени правни промет и услуги"	2018		

	6.	Ненад Гавриловиќ	Право на интелектуална сопственост на Европската Унија во Европска Унија: Право и политики –	Универзитет Гоце Делчев во Штип	2019
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Мирјана Поленак–Аќимовска, Јадранка Дабовиќ–Анастасовска, Владо Бучковски, Валентин Пепељугоски., Синиша Варга	Право на индустриска сопственост(практикум)	Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје,	2005
	2.	Марковиќ, С.	Право интелектуалне својине	Службени гласник, Београд	2000
	3.	Поленак-Аќимовска, М., Дабовиќ-Анастасовска, Ј., Пепељугоски, В., Наумовски Г., Здравева, Н., и Гавриловиќ, Н.	Авторско право и сродни права: коментар и прилози	Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје,	2004
4.	WIPO	Intellectual property handbook	WIPO Publication	2004	

		5.		Закон за индустриската сопственост	„Службен весник на Република Македонија“ бр. 21/2009, 24/2011, 12/2014, 41/2014, 152/2015, 53/2016 и 83/2018 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 31/2020)	
		6.		Закон за авторското право и сродните права	„Службен весник на Република Македонија“ бр. 115/2010; 140/2010; 51/2011; 147/2013; 154/2015 и 27/2016)	
		7.	Bozin Vlaskovic, Milica Shutova	The European court about the identical position of tenant and provider, as intermediaries of services, in terms of trademark infringement	Зборник реферата са Меѓународног научног скупа одржаног 19. маја 2017. године, на Правном факултету у Крагујевцу.	2017
		8.	Milica Sutova	The relevant public and the scope of its impact on the determination of the well- known trademark	Effective protection of the human rights and liberties: reality or ideal / 3-rd International scientific conference school of law 12-14 May	2017

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Транснационален организиран криминал и корупција			
2.	Код	4PF104121			
3.	Студиска програма	Правни студии од област Европско право и европски интеграции			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Катедра за меѓународни односи и европско право			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет			
6.	Академска година / семестар	1 година / 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Доцент д-р Елена Максимова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Покрај основните поимни дефинирања, обработка на етиологијата и феноменологијата на мултидимензионалната природа на организираниот криминал и корупцијата, предметот Транснационален организиран криминал и корупција нуди продлабочена анализа на глобални трендови и превирања, како и опсервација на нивната рефлексивност врз домашниот поредок, политика и стабилност. Преку предметот и со апсолвирање на основните дефинирања на транснационалните појави и нивни карактеристики, се анализираат и перманентно следат методите и средствата кои се карактеристични за расветлување на кривичните дела од областа на транснационалниот организиран криминал, превенирање и сузбивање како и корупцијата и нејзината испрепретеност со организираниот криминалитет на глобално и национално ниво. Запознавањето со националната и меѓународната регулатива во справување со организираниот криминал, институционалната поставеност за справување со организираниот криминал и корупција ќе се анализираат преку призмата на најголемите светско организации и нивните решенија, а посебен акцент ќе биде ставен на Организацијата на обединетите нации, Советот на Европа, Европската Унија и нивните тела и органи, како и меѓународните акти кои се донесени под нивна капа а кои се особено важи за креирање на домашната законска рамка. Корупцијата ќе биде разгледана и одделно, со цел здобивање на продлабочени знаења за компаративната и меѓународната пракса и искуства, како и на национално ниво со цел студентите да знаат да препознаат добри практики и потреба од нивно имплементирање, како и ефикасни начини за борба и превенција на коруптивните поведенија.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Поимно определување на транснационалниот организиран криминал</p> <p>Дефинирање на транснационалниот организиран криминал во домашната и странската литература и меѓународните документи</p> <p>Меѓународни аспекти на борба со транснационалниот организиран криминал</p> <p>Историски развој на борбата против транснационалниот организиран криминал</p> <p>Релевантни органи и акти формирани и донесени во областа</p> <p>Организиран криминал и елементи на криминалното здружување - (криминална група)</p>				

<p>Облици на организиран криминал</p> <ul style="list-style-type: none"> Трговија со луѓе Недозволена трговија со оружје Трговија со дрога Перење на пари... Сајбер криминал <p>Борба против организираниот криминал во Република Македонија</p> <ul style="list-style-type: none"> Законска уреденост на борбата со транснационален организиан криминал Релевантни домашни органи и институции за борба против транснационалниот организиран криминал Регионална соработка Меѓународна соработка <p>Поим и карактеристики на корупцијата</p> <p>Дефинирање на корупцијата, меѓународни и домашни автори и институции</p> <ul style="list-style-type: none"> Историски аспекти на корупцијата <p>Феноменолошки карактеристики на корупцијата</p> <ul style="list-style-type: none"> Видови корупција Распространетост Мерење коруптивен притисок <p>Етиолошки карактеристики на корупцијата</p> <ul style="list-style-type: none"> Ендогени фактори за појава на корупција Егзогени фактори за појава на корупција Последици од коруптивни поведенија, глобални трендови <p>Меѓународното уредување на борбата против корупцијата</p> <ul style="list-style-type: none"> Релевантни организации ГРЕКО Релевантни меѓународни документи <p>Република Северна Македонија и корупцијата</p> <ul style="list-style-type: none"> Релевантни национални тела и органи за борба против корупцијата Државна комисија за спречување корупција Релевантни домашни закони Регионална соработка Меѓународна соработка 				
12.	Методи на учење: интерактивно предавање, brain storming, case study			
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ЕКТС x 30 часа=150 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+15+45		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	15

		16.3.	Домашно учење - задачи	45		
17.	Начин на оценување					
17.1.	Тестови			/		
17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови		
17.3.	Активност и учество			70 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски и/или англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоеваулација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	
		Година				
		1.	В.Камбовски	Организиран криминал	2-ри август с Штип	2005
		2.	Т.Витларов	Репресија и превенција на корупцијата	2-ри август-с штип	2006
		3.	М. Лабовиќ, М. Николовски	“Организиран криминал и корупција“,		2010
		4.	М.Бошковиќ Полициска академија	Транснационален организиран криминал,,		2005
		5.	Кошевалиска, Максимова	Организиран криминал, скрипта	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	2019
		6.	Кошевалиска, Максимова	Организиран криминал, практикум	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	2019
7.		Закон за спречување на корупцијата и судирот на интереси		2019		

		8.	Борче Давитковски, Гордана Лажетиќ, Ана Павловска- Данева, Дивна Илиќ- Димоски, Константин Битраков	Антикорупциско право	Мисија на ОБСЕ во Скопје	2020
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	М.Лајман и Г.Потер	Организиран криминал	Магор	2009
		2.	Николовски М.	“Поврзаност помеѓу организиран криминал, тероризам и политика“,	Графопринт	2008
		3.	Рајкел Филип	Транснационален криминал и правда	Дата Понс	2009
		4.	Медингер Џон	Перење пари – водич за кривични иследници	Дата Понс	2009
		5.	М.Лајман и Г.Потер	Организиран криминал	Магор	2009
			Cyrile Fijanaut, Letizia Paoli	Organized crime in Europe	Springer	2004
			DIETER HALLER AND CRIS SHORE	CORRUPTION Anthropological Perspectives	Pluto Press	2005

Ред. Број 12:

Прилог бр.3		Предметна програма од третиот циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Европско семејно право			
2.	Код	4PF310322			
3.	Студиска програма	докторски студии од полето на правните науки област Европско право и европска интеграција			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Универзитет Гоце Делчев во Штип, Катедра за меѓународно право			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година /	1 година / 1	7.	Број на ЕКТС	5

	семестар	семестар	кредити	
8.	Наставник	Вонреден професор Милица Шутова		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Продлабочено изучување на одбрани теми од областа семејното право преку теоретска и практична анализа која ќе овозможи препознавање на институтите и примена на знаењата за нивно применување, поставување на истражувачки проблем, негово евалуирање, проучивање и аргументирање со користење на релевантна методологија и почитување на етичките стандарди на научно-истражувачката работа, можноста да се толкуваат и анализираат пресудите на Европскиот суд за човекови права во поглед на членот 8 од Европската конвенција за човекови права, другите поврзани членови (на пример, член 6(1), 14) и другите меѓународно обврзувачки документи, градење на систем на научно истражувачка работа која во себе опфаќа споредбен пристап, критички став, како и способност за сопствено размислување и анализирање на конкретната динамика на развојот на семејството.			
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> - Историски развој на семејното право преку црковната концепција за бракот и семејството се до средновековниот период и модерна Европа - Правно регулирање на бракот во европските законодавства - Правно регулирање на вонбрачната заедница во европските земји - Разводот на бракот во европските земји - Родителските одговорности и правата на децата во европските земји - Правото на детето на мислење во судските постапки - Репродуктивните технологии и нивното влијание врз правната регулатива на семејството - Посвојувањето во европските земји - Регулирањето на семејството во современите европски уставни - Концептот за правата, слободите и достоинството на човекот и импликациите врз правното регулирање на односите во семејството - Пракса на Европскиот суд за човекови права - Хармонизирање на семејното право во европските земји 			
12.	Методи на учење: предавања, теоретски и практични вежби, консултации; изработка на самостојна семинарска работа; домашно учење; подготвителна настава за испити и колоквиуми: консултации			
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+15+45		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска	30

			работа.		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	15	
		16.3.	Домашно учење - задачи	45	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	/		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	30 поени		
	17.3.	Активност и учество	70 поени		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација и анкета на студенти			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Дејан Мицковиќ, Ангел Ристов	Европско семејно право	Стобитрејд, Скопје
		2.	Дејан Мицковќ, Милица Шутова	Разводот на брак во европските земји	Печатница Софија, Богданци
		3.	Dejan Mickovik Milica Shutova	Parental responsibillites after divorce in European countries	Lambert Academic Publishing
		Година	2020	2020	2020
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Стивен Македо и Ирис Мерион Јанг	Детето, семејството и државата	Табернакул, Скопје,
2.		Dejan Mickovik	Harmonizacija porodičnog prava u EU	Revija za Evropsko pravo, Udruženje za Evropsko pravo, Kragujevac,	
Година	2008	2012			

		3.	Lowe, N., Douglas, G., Bromley's Oxford	Family Law	Oxford University Press,	2007
		4.	Andrea Büchler, Helen Keller	Family forms and Parenthood	Intersentia	2016
		5.	Katharina Boele-Woelki, Nina Dethloff, Werner Gephart	Family Law and culture in Europe	Intersentia	2014
		6.	Невена Вучковиќ Шаховиќ, Невена Петрушиќ,	Права детета	Правни факултет, Универзитет у Нишу	2015

Ред. Број 13:

Прилог бр.3		Предметна програма од третиот циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Право на внатрешен пазар на Европската Унија			
2.	Код	4PF341122			
3.	Студиска програма	Докторски студии на правни науки од област Европско право и европски интеграции			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Катедра по меѓународни односи и европско право			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година / втор семестар		Број на ЕКТС кредити	10
8.	Наставник	Проф. д-р Борка Тушевска Гавриловиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на оваа предметна програма е да ги запознае студентите со основните принципи и правила на функционирање на внатрешниот пазар на Европската унија, преку				

	<p>изучување на основните релеватни извори и тоа: Договорот за функционирање на ЕУ, со фокус на релеватното примарно и секундарно законодавство во ЕУ. Предметната програма вклучува проучување на концептот на внатрешен пазар на стоки и услуги, услови за функционирање на пазарот, обезбедувањето на еквивалентен правен режим за сите субјекти на пазарот итн. Во оваа предметна програма, фокусот е на правната димензија, со одредени економски аспекти кои ќе бидат проучувани исклучиво во интерес на правната проблематика на внатрешниот ЕУ пазар. При изучувањето на оваа програма, студентите ќе стекнат знаења почнувајќи од основните постулати на постоењето и функционирањето на внатрешниот пазар на ЕУ, правната димензија на неговото функционирање, политиките на европската интеграција и формирањето на пазарот, процесите на хармонизација во делот на внатрешниот пазар, правниот режим на слободното движење на стоки, капитал и услуги и лица.</p> <p>Како дополнување на проблематиката, во предметната програма се вклучени и одредени аспекти на конкурентското право и правото на потрошувачкиот сектор. Овие два сектори се предмет на изучување само во делот на прашањата кои се во функција на изучувањето на внатрешниот пазар на Европската Унија. Преку совладувањето на предвидената материја, студентите ќе стекнат системски подлабоки и пошироки знаења од областа на ЕУ, кои ќе можат да ги стават во функција на целокупното изучување на заедницата. При реализирација на програмата, фокусот ќе биде и на практичната димензија, преку што студентите ќе се запознаат со бројни пресуди на СПЕУ.</p>
<p>11.</p>	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>ВНАТРЕШЕН ПАЗАР НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА</p> <ul style="list-style-type: none"> -Поим на внатрешен пазар на Европската Унија -Процеси на регионални и европско интегрирање на пазарот на стоки и услуги -Европска стандардизација -Принцип на заемно признавање -Примарни извори на правото на ЕУ -Секундарни извори на правото на ЕУ -Внатрешниот пазар на ЕУ наспроти националните пазари на земјите членки и земјите со статус на кандидат за членство -Економските политики, вредности и стратегии за развој врз внатрешниот пазар -Европска трговска политика и надворешни економски односи <p>ЕЕА И ЧЕТИРИ СЛОБОДИ НА ПАЗАРОТ НА ЕУ</p> <ul style="list-style-type: none"> -Слобода на движење на стоки -Начела на спроведувањето на слободата на движење на стоките -Правата на стоките што потекнуваат од трети земји -Квантитативни ограничувања -Забрана на дискриминарачките политики во внатрешниот пазар на ЕУ <p>СЛОБОДА НА ДВИЖЕЊЕ НА ЛИЦА</p> <ul style="list-style-type: none"> -Правата на работниците -Забрана за дискриминарачката политика на правата на работниците -Исклучоци во примената на правниот режим на еквивалентен пристап на работниците -Право на слободно движење и престој на работниците <p>СЛОБОДА НА ДВИЖЕЊЕ НА УСЛУГИТЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> -Слобода на основање на компаниите и слободно движење на капиталот - Концептот на признавање на професионални квалификации - Слобода на движење на услуги во смисла на член 49 и 56 од Договорот за функционирање на ЕУ - Примарно и секундарно законодавство во обезбедувањето на слободно движење на услуги <p>КОНКУРЕНТСКИТЕ ПОЛИТИКИ И ВАЖЕЧКИ ПРАВЕН РЕЖИМ ВО</p>

<p>ВНАТРЕШНИОТ ПАЗАР НА ЕУ</p> <ul style="list-style-type: none"> -Забрана за спроведување на дискриминирачки политики во внатрешниот пазар на ЕУ - Обезбедување на еднакви услови за функционирање на компаниите на внатрешниот пазар на ЕУ -внатрешен пазар – економска слобода на движење на стоките, услугите, капиталот и работниците -јавни договори -Конкуренцијата и внатрешниот пазар -Конкуренцијата, внатрешниот пазар и јавниот сектор во ЕУ -Идентификување на рестрикциите во ЕУ внатрешниот пазар и конкурентското право <p>ПОВРЗАНОСТА НА ВНАТРЕШНИОТ ПАЗАР И ПОТРОШУВАЧКИОТ СЕКТОР ВО ЕУ</p> <ul style="list-style-type: none"> -Поим на потрошувачки сектор -Потрошувачкиот сектор во смисла на Договорот за функционирање на ЕУ - Потрошувачката политика во функција на обезбедување на правата на потрошувачите -Правата на потрошувачите во внатрешниот пазар на ЕУ -Заштитата на правата на потрошувачите во ЕУ -Практиката на СПЕУ за заштита на правата на потрошувачите во внатрешниот пазар на ЕУ 				
12.	<p>Методи на учење: Во спроведувањето на наставата по предметот Право на внатрешен пазар на ЕУ, ќе се користат повеќе техники и методи за изведување на истата. Еден од бројните е и анализата на пресуди, спорни случаи и дилеми, како студентите би ја ставиле практичната настава во функција на совладување на теоретските концепти на материјата. Методолошката рамка се базира на доминатна употреба на методот на аналитичка дескрипција, анализа и синтеза на материјалот.</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	10 ЕКТС x 30 часа = 300 часа		
14.	Распределба на расположивото време	4*15+4*15+3*15+45+90 =270		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	60
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	60
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	45
		16.2.	Самостојни задачи	45
		16.3.	Домашно учење - задачи	90
17.	Начин на оценување			
		16.3.	Домашно учење – задачи	
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		/
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови
	17.3.	Активност и учество		70 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик и/или англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	F.Weiss C.Каура	European Union Internal Market Law	Cambridge	2014
		2.	N.Reich;A.N.Scholes;J.Scholes	Understanding Internal Market Law	Intersentia	2015
	3.	S.D.Vries	Consumer protection and the EU Single Market rules – The search for the ‘paradigm consumer	Journal of European Consumer and market law,	2012	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	S.Weatherill	The internal market as a legal concept	Oxford University Press, Collected courses of the Academy of European Law, v. XXV- 1 AEL	2017
		2.	R.Norbert	Understanding EU internal market law	A.Nordhausen Scholes	2015
3.	P.Hoeller; M.O.Louppe	The EC's Internal Market: Implementation, Economic Consequences, Unfinished Business	OECD Economics Department Working Papers No. 147	1994		

Ред. Број 14:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Интеграциски процеси на Европската Унија			
2.	Код	4PF340822			
3.	Студиска програма	Докторски студии на правни науки од област Европско право и европски интеграции			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен Факултет, Катедра за меѓународни односи и европско право			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет циклус			
6.	Академска година / семестар			Број на ЕКТС кредити	10
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Дејан Маролов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на оваа програма е подетално запознавање со целокупноста на процесите за европската интеграција. Материјалот ги опфаќа теориите за европската интеграција како и идејата за обединување на Европа низ историјата. Основачките договори како и договорите за нивни измени се дел од оваа предметна програма од аспект на евроинтеграциите. Во исто светло се обработуваат и институциите на ЕУ, односно низ призмата на промените на нивните надлежности и ингеренции низ годините. Се разбира, обработката на правната природа на ЕЗ/ЕУ низ нејзината долгогодишна еволуција исто така ќе биде неизбежен дел на оваа наставна програма. Материјалот ќе биде заокружен со презентирање на политиката за проширување на ЕУ.				
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими. Теории за европска интеграција. Идејата за обединување на Европа низ историјата. Институциите на ЕУ согласно основачките договори. Еволуцијата на институциите на ЕУ согласно договорите за измена на основачките договори. Еволуцијата на правната природа од ЕЗЈЧ, ЕЕЗ и ЕВРОАТОМ до ЕУ. Политиката на проширување на ЕУ. Внатрешни и надворешни фактори кои влијаат врз евроинтегративните процеси. Иднината на европските интеграции. Република Северна Македонија и евроинтеграциските процеси.				
12.	Методи на учење: предавања, теоретски и практични вежби, консултации; изработка на самостојна семинарска работа; домашно учење; подготвителна настава за испити и колоквиуми: консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	10 ЕКТС x 30 часа = 300 часа			
14.	Распределба на расположивото време	4*15+4*15+3*15+45+90 =270			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	60	

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	60		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	60		
		16.2.	Самостојни задачи	45		
		16.3.	Домашно учење - задачи	90		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		/		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови		
	17.3.	Активност и учество		70 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите предиспитни активности				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик и/или Англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Петрушевска, Т., Наумовски, В. и Апостоловска-Степаноска, М.,	<i>Европски Интеграции</i>	Фондација Конрад Аденауер / Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје	2020
		2.	Troitiño, R.D., Kerikmäe, T., (Eds)	<i>The EU in the 21st Century. Challenges and Opportunities for the European Integration Process</i>	Springer	2020
		3.				
Дополнителна литература						

			Фиќи, Т., Камбовски, В.,(Eds.).	<i>Република Македонија на патот кон европската унија (2020)- Искуства, предизвици, перспективи</i>	МАНУ, Скопје/ Секретаријат за европски прашања, Влада на Република Македонија	2016
			Antoniolli, L., Bonatti, L., (Eds).	<i>Highs and Lows of European Integration Sixty Years After the Treaty of Rome</i>	Springer	2019

Ред. Број 15:

Прилог бр.3		Предметна програма од третиот циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Европско банкарско право и финансиски услуги			
2.	Код	4PF21522			
3.	Студиска програма	Правни студии област Европско право и европски интеграции			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Катедра за меѓународни односи и европско право			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година / Втор семестар		Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Вонреден проф. д-р Кристина Мишева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Главна цел е студенти да стекнат знаења и разбирања за современите финансиски движења и регулацијата на финансиската технологија. Студентите ќе ги унапредат своите знаења за правната рамка на европскиот пазар на капитал, европската правна регулатива на финансиските услуги и прекуграничните финансиски услуги на дигиталниот европски пазар. Понатаму, други цели се да се објасни релевантната регулатива која се однесува на регулаторните тела и централните банки и нивните ефекти врз националната легислатива.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Единствениот европски пазар на услуги; 2. финансиските услуги во ЕУ; 3. Слободно движење на капиталот во ЕУ; 5. Финансиски услуги и технологијата 5. Банки (развој, карактеристики, основање, ЕУ – базелска регулатива; 6. Правна рамка за прекугранични трансакции; 7. Осигурителни друштва; 8. Инвестициски фондови; 9. Централни банки Народната Банка и Европската Централна Банка 10. Систем за осигурување на депозити 11.				

Европска Банкарска Унија, 12. ЕУ финансиска супервизија					
12.	Методи на учење: Наставата се изведува ex-cathedra и online предавања, интерактивна настава со дискусија; Активно вклучување на студентите во предавањата, вежбите и проектни задачи. Изработка на семинарски труд; Практична настава и рагледување случаи од пракса. Подготовка на студентите со континуираната проверка на знаењето за успешно завршување на завршниот испит.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+15+45			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	15	
		16.3.	Домашно учење - задачи	45	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	/		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	30 поени		
	17.3.	Активност и учество	70 поени		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% успех од сите форми на наставни и други активности			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и/или англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Барбара Карсу, Клаудија Цирардоне, Филип Молину	Вовед во банкарство	Арс Ламина	2012

22.2.	2.	Шила Хефернан	Современо банкарство	Академски печат	2009
	3.		Закон за банките, Закон за Народната банка на РСМ, Закон за хартиите од вредност	ЈП „Службен весник“- Скопје	
	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Frederick S. Mishkin, Stanley Eakins	Financial Markets and Institutions	Pearson; 8 edition	2014
	2.	Marta Božina Beroš	Financijske institucije i tržišta Europske unije – Regulacija i supervizija	Sveučilište Jurja Dobrile u Puli	2015
3.	Кристина Мишева	Инвестициски фондови	АЛФА- Скопје	2009	
4.	Giuseppe Boccuzzi	The European Banking Union, Supervision and Resolution	PALGRAVE MACMILLAN	2016	
5.	Etay Katz	Financial Services Regulation in Europe	Oxford Press	2008	

Ред. Број 16:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Меѓународно казнено право			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Трет циклус на студии – Докторски студии на правни науки од областа на казнено право			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен Факултет – катедра по казнено право			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	трет			
6.	Академска година / семестар	Прва година / II семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Вонреден проф. д-р Олга Кошевалиска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				

	<p>Цел на програмата по Меѓународно казнено право е да ги продлабочи знаењата на докторантите за меѓународните аспекти на казненото право. Меѓународната компонента е сè поинтензивна поради потребата од меѓудржавна соработка во казнената област, потенцирана со порастот на транснационалниот криминал (тероризам, перење пари, царински деликти, банкарски и финансиски трансакции). Ова е особено важно по отворањето на границите и слободниот проток на луѓе, капитал и стоки. Преку овој предмет докторантите ќе ги прошират своите познавања за меѓународното казнено право, ќе проблематизираат прашања кои се актуелно и ќе истражуваат тековни дилеми врзани за меѓународната соработка во кривичната материја. По совладување на овие концепти се преминува кон совладување на меѓународната компонента преку совладување на содржината на меѓународно правната помош односно екстрадиција, трансфер на кривична постапка, признавање на странски казнени пресуди, „мала“ казнено прана помош и сл. Понатаму, во контекст на најактуелните случувања ќе го работиме азилот од кривично-правен аспект, границите на јурисдикција на државите, меѓународната соработка преку телата ЕВРОПОЛ, Интерпол и ЕВРОПРАВДА, и конечно Меѓународниот кривичен суд.</p>			
11.	<p>Содржина на предметната програма: Поим и предмет на меѓународното казнено право, Начело на законитост во МКЗ Репресивна власт на државата Граници на јурисдикција на државата Меѓународен кривичен суд Меѓународни кривични дела Азил Инструменти на казнено – правна помош во кривичната материја Екстрадиција и европски налог за апсење Признавање и извршување на странски казнени пресуди Трансфер на казнената постапка Трансфер на осудени лица Мала казнено – правна помош Меѓународна казнена евиденција Меѓународна полициска соработка Меѓународна судска соработка и Европски Јавен обвинител</p>			
12.	<p>Методи на учење: предавања, теоретски и практични вежби, консултации; изработка на самостојна семинарска работа; домашно учење; подготвителна настава за испити и колоквиуми: консултации.</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+15+45		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава. 15 недели x 2 часа = 30 часа	30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа. 15 недели x 2 часа = 30 часа	30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа
		16.2.	Самостојни задачи	15 часа

		16.3.	Домашно учење - задачи	45 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		/
	17.2.	Проектна задача (презентација: писмена и усна)		30 поени
	17.3.	Активност и учество		70 поени
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) F
			од 51 до 60 бода	6 (шест) E
			од 61 до 70 бода	7 (седум) D
			од 71 до 80 бода	8 (осум) C
			од 81 до 90 бода	9 (девет) B
			од 91 до 100 бода	10 (десет) A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% активно учество во наставата и истражувањето	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски и англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација	

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1.	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Кошевалиска, О., Максимова Е.	Меѓународно казнено право - учебник	УГД, Правен Факултет	2020
	2.	В.Камбовски	Меѓународно казнено право	Просветно дело	1998
	3.	А.Касезе	Меѓународно кривично право	Просветно дело	2009
	4.		Закон за меѓународна соработка во кривична метерија		
	5.	Kosevaliska, Olga and Nikodinovska Krstevska, Ana	<i>Migration and Asylum Policy System: the case of Republic of Macedonia.</i> In: Migration and asylum policies systems. Challenges and perspectives.	Editoriale Scientifica, Napoli,	2020
	6.	Valsamis Mitsilegas	EU Criminal Law	Hart	2009
22.2.	Дополнителна литература				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Kosevaliska, Olga and Tusevska, Borka and Nikodinovska Krstevska, Ana	<i>Migration crisis: Macedonia at crossroads.</i> In: Migration at sea. International Legal Perspectives and Regional Approaches.	Giannini Editore, Naples, Italy,	2016
	2.	Kosevaliska, Olga and Ivanova, Elena	<i>North Macedonia's policy responses to migration and asylum in the era of COVID- 19.</i>	Queen Mary, School of Law, London United Kingdom	2020
	3.	Kosevaliska, Olga	<i>Establishing the necessary framework for international cooperation in criminal matters – the case of Republic of N. Macedonia</i>	University of Salerno, Italy	2020

:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Европско трудово право и социјален дијалог			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Европско право и социјален дијалог			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет, Универзитет Гоце Делчев-Штип			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет циклус			
6.	Академска година / семестар	Прв/І	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Редовен проф. д-р Андон Мајхошев			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е студентите да се запознаат со карактерот и содржината на Европското трудово право, односно со Трудовото право на ЕУ-комунитарно трудово право, и основните прашања на европското некомунитарно трудово право, со елементи европско право на социјалната сигурност. Како поважни аспекти на предметот се одредување на поимот и дефиницијата на европското трудово право, односно односот меѓу меѓународното и европското трудово право како однос на универзално со регионално право. Во тој контекст, како цел на предметот е да се определат субјектите, структурата, изворите на Европското трудово право, социјалниот дијалог (бипартитен, трипартитен, трипартитен плус социјалн дијалог), ниво на одвивање на социјалниот дијалог (на ниво на работодавач, индустриска дејност, на ниво на држава), партиципацијата, колективното преговарање, решавањето на колективните работни спорови и др. Исто така, предметот има за цел студентите да ги продлабочат сознанијата за европското некомунитарно (индивидуално) право, кое е значително развиено во однос на колективното европско трудово право. Во таа насока, студентите ќе бидат запознаени со начелата на слободата на движење на работната сила, политиката на вработување и флексибилните облици на вработувања, безбедноста и здравјето на работниците, работното време, потоа реорганизацијата на работодавачите и положбата на работниците. Како цел на овој предмет е проучување и на европското колективно право, односно социјалниот дијалог од аспект на колективно преговарање, партиципацијата и др.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Запознавање со тематските содржини по предметот и потребната литература - Поим, дефиниција, начела и развој на Европското трудово право и социјалниот дијалог во ЕУ - Извори на Европското трудово право и социјален дијалог и меѓусебен однос на Европското трудово право, Меѓународното трудово право и националното трудово право - Видови на социјален дијалог во ЕУ - Субјекти на Европското трудово право и социјалниот дијалог - Секундарно трудово законодавство во ЕУ - Европско индивидуално трудово право (слобода на движење на 				

	работниците, ограничување на слободата на движење,.....) - Вработување и флексибилни облици на вработување во ЕУ - Начело на недискриминација во работните односи во ЕУ - Заштита, безбедност и здравје при работата во ЕУ - Работното време, ноќна работа, неделен и годишен одмор - Реорганизација на работодавците и положбата на вработените во ЕУ - Европско колективно трудово право (социјален дијалог, европско колективно преговарање, европски совет за вработување-партиципација) - Решавање на колективните работни спорови во ЕУ - Европското трудово право и националното трудово законодавство: хармонизација				
12.	Методи на учење: предавања, теоретски и практични вежби, консултации; изработка на самостојна семинарска работа; домашно учење; консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+15+45			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања	30	
		15.2.	Вежби	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	15	
		16.3.	Домашно учење - задачи	45	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	/		
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)	30 бодови		
	17.3.	Активност и учество	70 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% активно учество во наставата и истражувањето			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Бранко Лубарда	Европско трудово право	ЦИД, Подгорица	2004

		2.	Андон Мајхосев	Решавање на колективните работни спорови	НУ УБ Гоце Делчев-Штип	2015
		3.	Кетрин Барнард	Правото за вработување во ЕЗ	Академски печат, Скопје	2010
		4.	Џон Д.Р. Крејг&Мајкл Линк	Глобализацијата и иднината на Трудовото право	Академски печат	2009
		5.	Андон Мајхосев	Улогата на социјалните партнери во колективното преговарање во РМ во периодот 1990-2012	НУ Библиотека Гоце Делчев Штип	2012
		6.	Филипа Вотсон	Социјално право и Закон за работни односи на ЕУ	Просветно дело, Скопје	2009
		7.	Гзиме Старова	Меѓународно трудово право	Просветно дело, Скопје	2003
		Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Роналд Г. Ехренберг&Роберт С. Смит	Модерна економија на трудот (Поглавје XIII)	Магор, Скопје	2010
		2.	Живко Кулич	Индустриски односи	Мегатренд универзитет, Београд	2009
		3.	Дарко Маринкович	Индустриски односи-социолошки аспекти људског рада	Мегатренд универзитет, Београд	2005

Ред. Број 18:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Европската унија во меѓународните односи
2.	Код	4PF350922
3.	Студиска програма	Правни студии – област меѓународно право и меѓународни односи
4.	Организатор на студиската	Катедра за меѓународни односи и европско право

	програма (единица, односно институт, катедра, оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет			
6.	Академска година / семестар	1 година/1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	Вонреден професор д-р Ана Никодиновска Крстевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Заради нејзиниот хибриден систем и sui generis карактер Европската Унија претставува уникатен пример во меѓународните односи, којшто отскокнува и се разликува од традиционалните актери во меѓународниот поредок. Нејзините супранационални институции од една страна заедно со комплексниот процес на креирање на политики и на донесување на одлуки во Унијата, но и помеѓу земјите членки, од друга страна, ја предодредува нејзината улога и место во меѓународните односи. Тргувајќи од овие премиси, предметот има за цел да ги запознае студентите со улогата на Европската унија во меѓународните односи т.е. во однос на трети земји и меѓународни организации, односно теориските основи за Европската унија како меѓународен актер и нејзините различни перцепции на цивилна моќ, нормативна моќ и на етичка моќ во меѓународните односи, вредностите на Европската Унија и начинот на којшто Унијата ги креира своите политики. Освен тоа фокусот ќе биде ставен на изучување на вредносните системи на Европската Унија, инструментите на надворешна политика на Унијата врз основа на кои ги шири сопствените вредности во меѓународните односи, надворешните односи на Унијата во однос на други меѓународни актери како САД, Кина, Руската федерација, земјите од Балканот и меѓународните организации, улогата на Европската унија во трговските односи, политиките од областа на развојот, надворешната и безбедносна политика на Унијата, промоција на внатрешните политики на Европската Унија кои имаат надворешна димензија и влијанието на надворешните политики на земјите членки врз процесот на креирање на политики и донесување на одлуки во Европската Унија. Конзистентноста и кохерентноста на Европската унија на меѓународната сцена ќе биде исто така тема на обработка.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теориска и концептуална рамка за Европската унија во меѓународните односи 2. Еволуција на Европската Унија како актер во меѓународните односи 3. Структурна поставеност и основни акти за меѓународно дејствување 4. Концептите на цивилна моќ, нормативна моќ и етичка моќ на Европската Унија 5. Вредносни системи на Европската Унија 6. Категории на надворешна политика на Европската унија: Трговска политика, Надворешни односи од областа на развојот, Заедничка надворешна и безбедносна политика, Заедничка безбедносна и одбранбена политика, Политика за проширување и Политика за соседство 7. Алатки на надворешната политика на Европската унија 8. Кохерентност на надворешната политика на Европската унија. 				

	9. Европската унија и меѓународните организации 10. Европската унија и глобалните актери: САД, Русија, Кина, нови сили во подем и исламот. 11. Европската унија и земјите од Балканот				
12.	Методи на учење: предавања, теоретски и практични вежби, консултации; изработка на самостојна семинарска работа; домашно учење; подготвителна настава за испити и консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+15+45			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава.	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа.	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	35	
		16.2.	Самостојни задачи	15	
		16.3.	Домашно учење – задачи	45	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			/
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови
	17.3.	Активност и учество			70 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	60% активно учество на наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и/или англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	22.1.	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Хил Кристофер и Смит Мајкл	Меѓународните односи и Европската Унија	Арс Ламина	2013

		1.	Никодиновска Крстевска Ана	Односот помеѓу вредносите и политиките на Европската унија низ призмата на нејзината надворешна политика	2-ри Август – Штип, Штип	2015	
			Ferreira-Pereira Laura C. and Smith Michael	The European Union’s Strategic Partnerships. Global Diplomacy in a Contested World	Pallgrave Macmillan, London	2021	
		Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	22.2.	1.	Ian Manners	Normative Power Europe: A Contradiction in terms	Journal of Common Market Studies, volume 40, issue 2	2002	
		3.	Sonia Lucarelli and Lorenzo Fioramonti	External Perceptions of the European Union as a Global Actor	Routledge, London	2010	
			Dzankic Jelena, Keil Soeren and Kmezic Marko	The Europeanisation of Western Balkans. A Failure of EU Conditionality?	Palgrave Macmillan	2019	

Ред. Број 19:

Прилог бр. 3		Предметна програма од трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Простор на слобода, безбедност и правда на Европската унија				
2.	Код	4PF340322				
3.	Студиска програма					
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за правни науки / Европско право и Европска интеграција				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Трет				
6.	Академска година / семестар	1 година / 1 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5	
8.	Наставник	Проф. д-р Ивица Јосифовиќ				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				

10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Предметот има за цел анализа на политиките и иницијативите на ЕУ во областа на правдата и внатрешните работи и разбирање на процесите во основата на нивниот развој. Предметот, исто така, има за цел да ги ангажира студентите во сериозна студија на различните аспекти на Областа на слобода, безбедност и правда: концепти на политики за правда и внатрешни работи, актери вклучени во оваа област, процеси на креирање политики, механизми за соработка и теоретски рамки што овозможуваат разбирање на областа. По успешно завршување, студентите ќе имаат познавања во однос на главните правни прашања што се јавуваат во контекст на Областа на слобода, безбедност и правда. Студентот ќе може да ги дефинира основните политики и да го идентификува историскиот развој на Правда и внатрешни работи на Европската унија, како што се основните актери, креирањето политики, внатрешната и надворешна соработка, ќе може да го објаснат процесот на создавање на легислативата на Европската унија и механизмите на соработка во оваа област, да ги евалуираат различните постоечки политики преку дискусија на различни теми (миграција, азил, гранични контроли, судска и полициска соработка, итн.). Во однос на вештините, студентите ќе можат да најдат извори, како пресуди на Судот на правдата, секундарно законодавство – регулативи, директиви, одлуки – и да ги идентификуваат важните елементи на овие извори.</p>			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Воведни напомени 2. Правда и внатрешни работи во Договорот од Мастрихт 3. Правда и внатрешни работи во Договорот од Амстердам 4. Правда и внатрешни работи во Договорот од Ница 5. Развој на правосудната соработка во Европската унија 6. Развој на полициската соработка во Европската унија 7. Правда и внатрешни работи во Договорот од Лисабон 8. Гранични контроли и визи 9. Азил 10. Имиграција 11. Правосудна соработка во граѓанска материја 12. Правосудна соработка во кривична материја 13. Полициска соработка во Договорот од Лисабон 14. Институции и механизми на правосудна и полициска соработка 15. Заштита и почитување на човековите права 			
12.	<p>Методи на учење: Предавања, теоретски и практични вежби, консултации, изработка на самостојна семинарска работа; домашно учење; електронско учење.</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	5 ЕКТС x 30 часа = 150 часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30+15+45		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа (15 недели x 2 часа = 30 часа)	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30
		16.2.	Самостојни задачи	15

		16.3.	Домашно учење		45	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			/	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			70 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		60% успех од сите предиспитни активности			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик и/или англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација и анкета на студенти			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ивица Јосифовиќ	Правда и внатрешни работи на Европска унија	Универзитет Гоце Делчев, Штип	2020
		2.	Владо Камбовски	Правда и внатрешни работи на Европска унија	Правен факултет, Скопје	2005
		3.	Steve Peers	EU Justice and Home Affairs	Oxford	2012
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Сашо Георгиевски	Вовед во правото на Европската унија	Универзитет Св. Кирил и Методиј	2010
		2.	Суд на правда на Европската унија	Случаи и материјали од судска пракса	Европска унија	
		3.	Европска унија	Договор од Лисабон и легислативни акти	Европска унија	

3. Научниот назив со кој се стекнува студентот по завршување на студиската програма.

÷
На македонски јазик : Доктор на правни науки од област Европско право и европски интеграции, VIII според НРК

На англиски јазик : Doctor of Legal sciences (PhD) in Law of the European Union Law and European Integration

4.Решение за акредитација и Решение за почеток со работа

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА КВАЛИТЕТ ВО ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ
ОДБОР ЗА АКРЕДИТАЦИЈА НА ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА - REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
АГЕНЦИЈА ЗА КВАЛИТЕТ ВО ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ
AGJENCIA PËR CILËSI NË ARSIMIN E LARTË

Бр.-Нр. 08-428/12

01.12. 2022 год.-мб

REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
AGJENCIA PËR CILËSI NË ARSIMIN E LARTË
BORDI PËR AKREDITIM I ARSIMIT TË LARTË

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

Примено:	12.12.2022		
Орг. единица:	Број	Прилог	Вредност
0801	812/2		

Врз основа на член 48 став (2) точка б, член 145 став (2) и член 227 од Законот за високото образование* („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.178/21), Одборот за акредитација на високото образование на Република Северна Македонија, на својата 45 седница одржана на 31.10.2022 година, донесе

РЕШЕНИЕ

за акредитација на студиската програма „Европско право и европски интеграции“, од трет циклус на академски студии - докторски студии (180 ЕКТС), на Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ Штип

1. Се акредитира студиската програма „Европско право и европски интеграции“, од трет циклус на академски студии - докторски студии (180 ЕКТС), на Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ Штип, согласно Законот за високо образование* („Службен весник на Република Македонија“ бр.82/18), Уредбата за нормативите и стандардите за основање на високообразовни установи и за вршење високообразовна дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр.103/10, 168/10 и 10/11) и Класификацијата на научно-истражувачки подрачја, полиња и области според Меѓународната франска тиева класификација (дадена како Прилог 1 на наведената Уредба).

2. Акредитација за студиската програма од точка 1 на ова решение е за период од пет студиски години, почнувајќи од студиската 2022/2023 година.

3. По завршување на студиите на студиската програма од точка 1 од ова решение, студентот се стекнува со 180 ЕКТС кредити и се стекнува со академски назив: Доктор на правни науки од област Европско право и европски интеграции /во меѓународен промет академски назив: Doctor of Legal sciences (PhD) in Law of the European Union Law and European Integration.

4. Научно - истражувачко подрачје: 5 Општествени науки, Научно – истражувачко поле: 508 Правни науки; Научно – истражувачка област: 50811 Право на Европската унија.

5. Акредитирани ментори за докторски студии на студиската програма се: вон. проф. д-р Дејан Маролов, вон. проф. д-р Ивица Јосифовиќ.

6. Менторот на докторски студии од точка 1 на ова решение може истовремено да биде ментор на најмногу три докторанти кои кај него ќе се обучуваат за научна работа и за изработка на докторски труд.

7. Ова решение е конечно и влегува во сила со денот на донесувањето.

Образложение

По предходно донесената Одлука бр. 0201-256/33 од 24.03.2022 година од страна Сенатот на универзитетот, за усвојување на студиската програма „Европско право и европски интеграции“, трет циклус на академски студии - докторски студии (180 ЕКТС), на Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ Штип, до Агенцијата за квалитет во високото образование, односно до Одборот за акредитација на високото образование, достави барање со нивен бр.0809-312/1 од 20.04.2022 година (наш бр. 08 - 428/1 од 21.04.2022 година) за прифаќање на елаборат, односно за акредитација на предметната студиска програма.

Одборот за акредитација на високото образование, на 36-та седницата одржана на 27.04.2022 година, формира стручна комисија за разгледување на барањето за акредитација со придружната документација и подготвување на извештај по однос на барањето и документацијата.

Врз основа на позитивната оценка содржана во извештајот на стручната комисија, бр.08 - 428/8 од 17.11.2022 година, согласно Законот за високо образование*, Уредбата за нормативите и стандардите за основање на високообразовни установи и за вршење високообразовна дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр.103/10, 168/10 и 10/11) и Класификацијата на научно-истражувачки подрачја, полиња и области според Меѓународната франска тиева класификација и Правилникот за организацијата, работата, начинот на одлучување, методологијата за акредитација и евалуација, стандардите за акредитација и евалуација, како и други прашања во врска со работата на Одборот за акредитација и евалуација на високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр.151/12), Одборот за акредитација на високото образование, на својата 45-та седница одржана на 31.10.2022 година, одлучи како во диспозитивот на ова решение.

Правна поука: Решението за акредитација на студиска програма е конечно и против него може да се поднесе тужба до Управниот суд.

Претседател на Одборот за акредитација на високото образование
Проф. д-р Тајјана Стојаноска Иванова

Бр. 15-001-618/1
15-001-618/1
Врз основа на член 145 став (7) од Законот за високото образование* („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.178/21), Владата на Република Северна Македонија, на седницата, одржана на 6 јуни 2023 година, даде

РЕШЕНИЕ

за почеток со работа на студиската програма од трет циклус на студии по „Европско право и европски интеграции“ на Правниот факултет, при Државниот универзитет „Гоце Делчев“ во Штип

1. Со ова решение се утврдува почеток со работа на студиската програма од трет циклус на студии по „Европско право и европски интеграции“ на Правниот факултет, при Државниот универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.
2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето.

Образложение

По добивање на Решението за акредитација 08-428/12 од 1.12.2022 година, од страна на Одборот за акредитација на високото образование, на Правниот факултет, при Државниот универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, достави Барање бр. 0809-815/2 од 13.12.2022 година, до Агенцијата за квалитет во високото образование, заведено под бр. 08-1286/1 од 21.12.2022 година, за утврдување на исполнетоста на условите за почеток со работа на студиската програма од трет циклус на студии по „Европско право и европски интеграции“ на Правниот факултет, при Државниот универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Директорот на Агенцијата за квалитет во високото образование, со Решение бр. 08-1286/2 од 21.12.2022 година, формираше Комисија за утврдување на исполнетоста на условите за почеток со работа на студиската програма наведена во точка 1 на ова решение.

Комисијата на 22.12.2022 година, изврши увид и изготви Извештај бр. 08 -1286/3 од 27.12.2022 година, во кој се констатира дека се исполнети условите за почеток со работа на студиската програма од трет циклус на студии по „Европско право и европски интеграции“ на Правниот факултет, при Државниот универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, согласно одредбите утврдени со Законот за високото образование* и Уредбата за нормативи и стандарди за основање на високообразовни установи и за вршење на високообразовна дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 103/10, 168/10 и 10/11).

Согласно член 145 став (7) од Законот за високото образование* решение за почеток со работа на студиските програми од трет циклус дава Владата на Република Северна Македонија, по добиена акредитација од страна на Одборот за

акредитација на високото образование и по добиен позитивен извештај за исполнетост на условите за почеток со работа на студиските програми.

Решението задолжително се објавува на веб - страницата на Агенцијата за квалитет во високото образование.

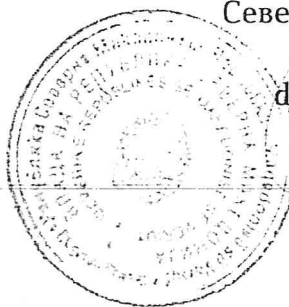
Имајќи го во предвид изнесеното, се одлучи како во диспозитивот на ова решение.

ПРАВНА ПОУКА: Против ова решение, може да се заведе управен спор, со поднесување на тужба до Управниот суд, во рок од 30 дена од денот на приемот на ова решение.

Бр. 41-4314/1
6 јуни 2023 година
Скопје

Прв заменик на претседателот
на Владата на Република
Северна Македонија

dr. Artan Grubi

Подготвил: Даниела Давитковска, помлад соработник
Проверил: Никола Пасков, раководител на одделение
Катерина Јаневска, раководител на одделение
Контролирал: Стојанчо Радичевски, помошник раководител на сектор
Jetmira Maliqi, помошник раководител на сектор
Согласен: : Снежана М. Пендовски, државен советник
Зоран Брњарчевски, раководител на сектор
Одобрил: м-р Методија Димовски, генерален секретар на Владата